4. Vajadus kohanimede järele

Mikk Sarv on öelnud, rääkides oma blogis ökoloogilisest jalajäljest:

… on oluline veel peatuda sellel, kuidas maa ja maastik inimest kõnetavad. Selle kahekõne jäljeks on kohanimed ning inimeste jaoks olulised ja väega paigad maastikus. Maa vajab inimest samuti, nagu inimene vajab maad.

Kohanimed ja aadressiandmed on sidusandmed enamiku teiste valdkondade andmete vahel. Mistahes valdkonna teenuse või andmetega tegeletakse, varem või hiljem tekivad küsimused *kus?* ja *kuhu?*.

Võib küll arvata, et tänapäeva maailmas saab enamiku asju ära ajada ilma kuhugi kohale minemata interneti teel, kuid niipea, kui tegu on reaalse inimesega, kellel on vaja kuhugi minna, või esemega, mida on vaja kuhugi viia, tulevad ikkagi mängu samad küsimused.

Masinatega andmete töötlemisel ei ole oluline, kas aadressiks märgitakse mingi suvaline sümbolite jada või kaunis sõna. Samas on inimese jaoks vägagi tähtis, mis on tema aadress, mille järgi teda leitakse. Keegi ei soovi, et tema aadressil oleks halvustav kõla. Sageli soovitakse näiteks arvu 13 vältida. Seepärast ei ole suvaline sümbolite jada aadressi asemel inimeste maailmas kuigi hea lahend. Ja selleks ongi vaja kohanimesid ja koha-aadresse.

Koha-aadress ei ole kellegi isiklik omand, vaid kuulub avalikku ruumi, teenindades nii hoone, korteri ja maaüksuse omanikku kui ka kõiki teisi inimesi, kes selle objekti andmeid kasutavad, siis ei kehti maa- või majaomaniku piiramatu võim kohanime või koha-aadressi valikul.

Arvestama peab avalike huvide ja seadustega. Kuigi kohanime roll on eelkõige koha tähistamine (sh leitavuse tagamine), saame lisaks öelda, et Eesti riik on põhiseaduse kohaselt loodud muu hulgas eesti keele, kultuuri ja rahvuse säilimise eesmärgiga. Seega peab ka kohanimede ja koha-aadresside valikul järgima nii keele kui kultuuri nõudeid, sest nad on avaliku keeleruumi osa.

Viimati uuendatud 11.01.2023